

מיפלצת פרה היסטורית

לכישלונה של ממשלת האחדות הלאומית יש, לדעתי, הסבר פשוט.

המגמה בטבע היא מן הגדול והמגושם אל הקטן והוריו. קראתי באיזה מקום שהדינוזאור הוכחד עם הופעתם של היונקים הקטנים, שהיו וקוקים לכמות הרבה יותר קטנה של מזון, ושהיו הרבה יותר מוכשרים להסתגל לתנאים משתנים. דינוזאור

דינוזאור ממשלתי

הענקי היה מוח קטן מאוד, והיונק הקטן גבר עליו גם בכוחו השכיחי. הוא היה "מורדני".

ממשלת האחדות היא מין חיה מיפלצתית, בעלת 50 רגליים ו-25 ראשים, שלא כולם מצטיינים בכמות התנאים האפורים. הקמתה מסמלת נסיגה בתהליכי הטבע: מן הקטן אל הגדול, ומן הגדול אל הענקי והמגושם.

היה מיפלצתית בזאת יכולה להתנהל רק בכבוד. היא וקוקה לכמות אדירה של מזון לפרנסתה. אין היא מסוגלת להגיב בזריזות על סכנתו, בקיצור, והיא צורה פרה-היסטורית, שנולדה בדרך של מוטאציה, בסוף המאה ה-20.

דארווין המנוח היה מתקשה להסביר את התופעה.

תכריכים ביוסיכפור

אחד הויכוחים הראשונים שלי בחיים נוגע ליוסיכפורים. ערב יוסיכפור היה אבי מתקשר בטלפון עם כל מכריו וידידיו, שעמים רב במשך השנה, והיה משלים עימם. מכיוון שאבי היה אדם בעל דיעות חזקות, ולא חסך את שבת לשונו מאנשים שסטו מדרד-הישר, היו תמיד כמה מועמדים להשלמה.

אני חושב שזוהו מבינה יפהפה. בכלל, יש לומר בזכות יוסיכפורים שזהו יום "יהודי", במובן הטוב של המילה. זהו אולי היום היחיד שהוא באמת רתי. כל שאר החגים הם תערובת של מינהגים פגניים, שקרמו ליהדות בדורות רבים, וימיזיון לאומיים, שבהם חוגג הפולחן הלאומי. ילד נורמלי בגן-הילדים אינו יודע מי קדם למי: היהודים שניצחו את היוונים בחנוכה או היהודים שדפקו את הערבים ביוסיכפור, או היהודים שתלו את המן הרשע בפורים או היהודים שהטביעו את המצרים בפסח. כל זה הופך לדייסה אחת, יחד עם סלינו על ראשינו, מדורות ל"ג בעומר ו-השפוך חמתך על הגויים".

יוסיכפורים אינו שייך לדייסה זו. יש בו הוד אמיתי. אני זוכר את אבי, כשהוא מתעטף בתכריכים והולך לבית הכנסת (אחת משלוש הפעמים בשנה שבה היה הולך לבית הכנסת הגדול בעיר האנוכה, שנסרף בליל-הברדלח). כולנו צמנו, כמונו, הסיפור על ספר-החיים עשה עלינו, הילדים, רושם עז.

כאשר עלינו ארצה, נשרו מאיתנו כל המינהגים היהודיים האלה. הרת היהודית, כך נאמר כאן, היתה טובה ליהודים בגלות, כתחליף להווייה לאומית אמיתית. כאן בארץ, אינה ררושה עוד. החיים הלאומיים החדשים הפכו אותה למיותרת. כנהלל, שם הייתי ומדמה, היה רק צריף רעוע, שבו התכנסו הוקנים והתפללו. זה היה המיכנה הגרוע ביותר בכפר. כל רפת היתה מפוארת הרבה יותר.

לא הייתי מאז בבית-כנסת, מלבד ביקור אחד בבית-הכנסת הגדול בקאהיר. הרת איננה חסרה לי. מכיוון שלא הייתי מעולם מכור לסמים, גם איני מוזקק לחוה-הבתשובה.

אך לא היה עולה על דעתי לנסוע למכונת ביוסיכפור. אני מכבד את גישות הציבור אשר יום זה מקודש בעיניו מכל הימים. אני מוכן לכבד את הרת של יוסיכפורים, כשם שאני מתעב את הרת של מחתרת-הטרור והרב משה לוינגר.

הרוזנת מונטה-כריסטו

עם-ישראל כולו היה רבוק למכשיריה-טלוויזיוני, כדי לחזות בפרק האחרון של חזרה לגרען. זוהי מין מהדרה אוטטרלית של הרוזן מונטה-כריסטו.

עם-ישראל ציפה, בכיטוח גמור, שטארה תדוהף את מארסדן אל תוך הנהר, שם יאכל אותו התנין הנוראי.

אבל התנין — השחקן הטוב היחיד בסדרה כולה — לא הופיע. במקומו באה עלילה שנאתה כפארודיה של פארודיה. טארה עוברת באש ובמים. כמעט נשרפת וכמעט טובעת. הנקמה

שלה מתחוללת בו זמנית ביבשה, באוויר ובכריכה. האיש נורה במים, נדרס על הקרקע ומתפוצץ באוויר.

ראינו כבר הרבה קיטש על המירקע שלנו. אך נדמה לי שלא היה עדיין כמוהו.

בהשוואה לסדרה זו, דאלאס היא יצירת-מופת, קורפרודוקציה של ויליאם שקספיר ולב טולסטוי.

בהשוואה למארסדן, ג'יאר הוא טיפוס עמוק, מורכב ומתחכם. וכעיקר: בהשוואה לטארה, סראלן היא שחקנית רגולה.

אייכמן כסוכן ציוני

חבל שרק"ח לא הוציא לאור, בשפה העברית, רבי-מכר שהופיע לאחרונה בבית-המועצות. זוהי יצירה של אחד יורי קולסניקוב. לא יכולתי להשיגו, ולכן אני נאלץ להסתפק בתמצית שפורסמה בכתבי-עת המופיע בבריטניה. אבל העלילה היא כלי-כך מרתקת, עד שכרתי לתמצת כאן את התמצית. מדוע אהנה רק אני?

ההוצאה הרישמית של ממשלת-ברית-המועצות, הקידמה, הוציאה לאור לא רק את המקור הרוסי, אלא גם תרגום אנגלי וערבי. זהו ספרי-מחבר, בסיגנון הספרות הקולקטל המופיעה במערב בלי חסות ממשלתית. הוא בא, על פי דיברי המחבר והמו"לים, לחשוף את הקשרים הפליליים שהיו קיימים בין הציונים והנאצים. קולסניקוב זה הוא, אגב, סגן ה"ור של מוסד הקרוי הוועדה האנטי-ציונית של דעת-הקהל הסובייטית. ומכאן יש להסיק שהוא יהודי.

גיבור הספר, קומוניסט רומני בשם איליה טומוף, התיידד בנעוריו עם הבר-לכיתה, חיים ולדיטר, יהודי, שהיה כמוהו חבר בחוג מארכסיסטי.

ערב מילחמת-העולם פוגש איליה את חיים בנמל הרומני קונסטנצה. חיים הוא בדרכו לארץ. הוא לבוש בסחבות ומספר שהציונים, כמו היטלר, עומדים לכבוש מרחבי-מיחיה. איליה מיעץ לו להישאר ולחכות ל"דיידים", המתמנים מעבר לנהר הדנייסטר כדי לגאול את רומניה.

"אתה מתכוון לטוביטים, כמובון?" שואל חיים.

"אלא מין? עונה איליה. "עכשיו הם מתנהגים בסבלנות, אבל הם לא יניחו לנאצים לקחת את סכארכיה".

"ומה עם הסכם איי-ההתקפה (שכרת סטאלין עם היטלר)?" שואל חיים.

"זה בוודאי דרוש לומר-מה", מרגיע אותו איליה.

חיים מספר לאיליה שכדי להרוג את הערבים, הוא קנה מיקלע כבר "במחיר פנטסטי". ליהודים יש כסף. היכן קנהו? בבית-זונות. "הנה אני, חיים ולדיטר, מעיירה קטנה בבסארכיה, קונה מיקלע צ'כי מידי זונות רומניות ככספם של יהודים אמריקאים, והציונים בפלסטין יתמשו במיקלע הזה כדי להרוג ערבים".

(המיקלעים הצ'כיים הראשונים שראיתי בחיי באו ארצה זמן רב

הקהילה היהודית. הוא מפליג בשבב הפוגרומים, העוזרים לציונות, ומצטט את זאב ז'בוטינסקי לאמור: "האנטי-שמיות היא כינה, שנשכחה מעוררת את האדם הישן". כאשר שואל אחד הנוכחים אם גם היטלר אינו אלא כינה, משיב השליח בזעם: "אלמלא היה היטלר קיים, אנתנו הציונים הבית-רים, היינו צריכים להמציא אותו! אילו היו מחסלים את היטלר ואת תורת-הגזע שלו, היינו צריכים לעזוב, שמע ישראל, פקר אותנו אסון!".

כאשר מתלונן מישו שמוסדות מצילים מידי הנאצים רק ציונים ובנקאים, מסכיב זאת השליח הציוני: אילי-ההון היהודיים מחויקים בידיהם את גורל העמים, ועל כן יש לראוג להם.

בינתיים מפליגה אניי-התעולים לחיפה, ומתנגשת בדרך עם חיליחים הבריטי. מסתבר שה

עולים המיסכנים משמשים רק כהסוואה, ולמעשה מובילה האוניה נשק צ'כי. ההגנה מפוצצת אותה בנמל-חיפה, על נוסעיה.

אחד מגיבורי הספר הוא הארימיראל קאנאריס, ראש אמ"ן של הוורמאכט. הוא מתכנן עם צ'רצ'יל ברית גרמנית-בריטית, שמטרתה היא להביא לכיבוש ברית-המועצות בידי הנאצים. שלב מסוים מתחזה קאנאריס כשיעסקים יהודי בשם מוישה מאירבר. ראש הגסטאפו,

ריינהארט היידריך, הוא נכר של אשה יהודיה. מוסוליני הוא יריד של איליהון יהודי, המנחה אותו. אך עולה על כולם אדולף אייכמן.

מסתבר שאייכמן הוא סוכן ציוני, שהושלל על-ידי היהודים בס"ס ומרגל שם לטובתם. אייכמן אומר: "אילו הייתי יהודי, הייתי כלי ספק ציוני שרויחי". אייכמן בא לארץ ונפגש עם אנשי ההגנה. נכרת הסכם בין מנהיגי הס"ס ו"גשרות לישראל", בנוכחות שני עדים, אחד מן השרותים המיוחדים של ההגנה והשני מטעם המוסד. איש האינטליג'נס אבא אבנס (כך) בא לברלין כדי לגבש את ההסכם. שמטרתו היא להפוך את היישוב לגייס חמישי נאצי נגד הבריטים.

בינתיים הגיע חיים לארץ ומובל עם חברתו, אויה, למעברה. החיים שם נוראים. אחד היהודים שם אומר על היהודים: "הרבב הכי גרוע הוא לעשות עסקים עם יהודים. אני יודע את זה מורשה. יהודי מבקר אצלך, מברך אותך לשלום, מתפלל לידך בבית הכנסת, לשונו מפיקה רבש, אך אם הוא חושש שאתה מרוויח קצת יותר ממנו הוא מוכן להטביע אותך בכפית של תה".

מפקדיו של חיים מצווים עליו להיפטר מאוייה הטובה, המלאכית היווניה החרשת-אילמת. היחסים עם לא-יהודיה "גובלים עם בגידה", נאמר לו, "וזוהי פגיעה מחפירה ככל האירי-אלים של האירגון הצבאי הלאומי. אתה, החלוץ ולדיטר, הנך טיפש או בוגד! החציית של יוניה מחורבנת חשונה לך יותר מן העניין הציוני".

ולדיטר מסרב. בסוף הספר הוא תקוע בחברה הציונית חסרת-הרחמים, כשהוא מושפל ומיואש. אין ספק כי עוד יקרה לו כהנה וכהנה בספר הבא של אותו סופר רגול.

על הספר אמר הגנרל דראגונסקי, ראש הוועד האנטי-ציוני, שהוא "יצירה אמנותית, החושפת את פרצופה של אחת התופעות המסוכנות של ימינו: הציונות".

על הספר אמר הגנרל דראגונסקי, ראש הוועד האנטי-ציוני, שהוא "יצירה אמנותית, החושפת את פרצופה של אחת התופעות המסוכנות של ימינו: הציונות".

הספורט העירוני

בנתניה

שתי ירידות שלי הזדמנו באחד הערבים לנתניה. הן ירדו מן המכונת כדי לקנות חפסי-סיגריות ברחוב הראשי, שהמה מאדם. כשעה שריברו עם הקיוסקאי. עבר לידם גברתן, צבט את אחוריה של אחת הצעירות וליטף את גופה.

הצעירה הסתובבה כנשוכת נחש, אך עוד לפני שהספיקה להפליט מילה צעק האיש: "מה יש? כואב לך? עשיתי לך משהו? תראו אותה, חושבת את עצמה למי יודע מה, שרמוטה!"

מסביב עמדו וישבו אנשי-נתניה, ואיש מהם לא התערב ולא הגיב. הצעירה הזועמת התכוונה להגיד לאיש מה דעתה עליו, ואולי אף לסטור את פניו, אך למזלה משכה אותה חברתה בזריזות למכונת, והן הסתלקו מהמקום.

אומרים שזוהו מיקרה רגיל לגמרי בנתניה. יעני, מעשה שיגרת.

וכאן התמיהה: הרי נתניה היא עיר-תיירות. אם הבריונים המקומיים מתנהגים כך כלפי ישראליות, איך הם מתנהגים כלפי תיירות? אנתנו קוראים מדי פעם על מעשי-אונס, שהם בכחינת הספורט העירוני. אך מה לגבי אלפי מעשי-בריונות קטנים יותר, אך משפילים ומרגיזים גם הם?

האם אשה אירופית שבאה בתימותה לנתניה, כחכילת-תיירות, תתגעגע אל המקום לאחר מכן? האם תמליץ עליו באוזני חברותיה בקיצור, האם נתניה, שפרינסתה היא על התיירות, אינה כורתת את הענף שהיא יושבת עליו?

יתכן שכרתי להחיות את היעוץ הישן: להקים מישטרת-תיירות, שתפגין נוכחות בכל המקומות והאתרים שאלהם אמורים להגיע תיירים. כוח כזה קיים בארצות-תיירות רבות, ונוכחתי לא-פעם בתועלת שבדרך.

אולי כדאי לשרה-תיירות לתת את דעתו על כך, אם הוא יכול להתפנות לשעה קלה בין שני מיבצעי-אוווה.

אורי אבנרי אישי

אחרי מילחמת-העולם, באישורו של סטאלין, שתמך אז בהקמתה של מדינת-ישראל. אבל זה לא כתוב בספר.

חיים עולה לאוניה המובילה עולים לארץ. בדרך הוא לוקה במחלת הטיפוס, ויורד בנמל לימאסול בקפריסין. שם הוא מופקד בידי הרב בריציון הגרה, "חבר רבי-השפעה של הוועד-הפועל הציוני", הדומה להפליא לראספוטין". הוא שמן, גסירוח, עשיר וחמסן. הוא מנהיג לאומי, בנקאי וגם בעל בית-הזונות המקומי. יהודי אמיתי.

הרב נחרד למראה האיש החולה. הוא מתפלל "שמע ישראל, ארונני אלוהינו ארונני אחד", וסוגר את החולה בצריף רעוע. הוא גם מורה לחפור לו קבר. שם מתאהבת בו אויה, משרתת יוניה לא-יהודית, יפהפיה חרשת-אילמת, המטפלת בו במסירות. אולם אחרי החלמתו חושקת בו גם בתו של הרב, סליה, יפהפיה מרשימה, "בעלת חזה גדול ועיניים חומות". אביה מציין שיש לה "חשכון שמן בבקב האימפריה בירושלים".

לפי-הרואת האב נחטפת אויה הטובה ומובאת לבית-הזונות שלו. אבל היא לוחמת כלכיאיה על כבודה ונמלטת, בבגדים קרועים. בעזרת וויני טוב, גם הוא כמונו לא-יהודי, מגניב אותה חיים לאונית העולים לארץ.

לפני כן מגיע לקפריסין שליח מהארץ, כדי להלהיב את בני